

A német parasztnak sem könnyű

„Tojásvonattal” a mintagazdaságra

Az 1990-es német egyesülést követő privatizációs folyamat sok nehézséget okozott a mezőgazdaságban dolgozóknak. E sztereotíp megállapítás nem tölem való, a német fővárostól alig 30 kilométerre lévő Schmachtenhagen falucska Agra nevet viselő mezőgazdasági szövetkezetének ügyvezetője, Siegfried Mattner mondta ottani látogatásom alkalmával. Azt is elmondta, hogy nekik, mármint a falubelieknek és a szövetkezet foglalkoztatottjainak, nincs okuk a panaszra. Fáradszóról elmondhatjuk, hogy az emberek, akik a faluban élnek, kivétel nélkül rendelkeznek még kisebb-nagyobb háztájival, így az jövedelempótló forrást biztosított számukra. Nehéz ugyan a német parasztnak is az élete, mondja, de lesz ez jobb is, csak türelemmel ki kell várniuk. Cégnél pedig egyre jobb az eredményei, nem kell szégyenkeznie azért, amit felmutat.

Hatalmas pelyhekben hullott a hó, amikor Berlinből elindultam Schmachtenhagenbe, azt gondoltam, nehezen találom el az úticélomig. A Brandenburg tartományban lévő falu híres piacát azonban már a fővárost elhagyva hirdetőtáblák jelzik. Oranienburg város után pedig szinte belebotlik az ember a Bauernmarkt feliratokba. De erről majd később. Siegfried Mattner ötven körüli korpus ember. Határozott, érces hangú, mindenről van véleménye. Kérdésemre, hogy voltaképpen mivel is foglalkozik a szövetkezet, gyorsan sorolja. Összesen 1292 hektáron gazdálkodnak, ebből 932 hektáron természetesen gabonát, 360 hektár legelőjük van. Mintegy 1000 darab szarvasmarhát tartanak, a tejtermelés a fő profiljuk. Büszkén említi, hogy 8260 literes tejátlagot értek el a fejősteheneknél (a német átlag valamivel 6000 fölött van), a borjúnevelésben a legmodernebb módszereket alkalmazzák, s egyszerre körülbelül 500 borjút és üszőt tartanak. (Az istállókat járva, egyik sarokban magyar tarka borjúkat látok. Csodálkozó tekintetemet látva Mattner úr elmondja, hogy még az NDK-s időkben apaállatokat importáltak Magyarországról, mára azonban már csak néhány példány maradt belőlük.) A szarvasmarhák mellett 200 hízdíszú és 1787 tojótyúk van a gazdasági ud-

varban. Szóval ezzel az állománnyal gazdálkodik a schmachtenhageni társaság, amelynek 55 állandó alkalmazottja és 8 gyakornoka van. A fordulat évében (ők is 1990-re utalnak ezzel a szóval), még 140 munkás dolgozott ezen a birtokon, mondja az ügyvezető, a racionalizálás azonban szükségessé tette a létszámleépítést. Arra a kérdésemre, hogy milyen fizetést biztosítanak az alkalmazottaknak, azt mondja, nem 2-3000 márkát. Bruttóban, teszi hozzá. Megjegyzem, hogy az újraegyesült Németországban 5000 márka felett van az átlagbér. Mattner úr elismeri, hogy az általuk fizetett összeg valóban nem nagy, de azok az emberek, akik a faluban élnek, kivétel nélkül rendelkeznek még kisebb-nagyobb háztájival, így az jövedelempótló forrást biztosított számukra. Nehéz ugyan a német parasztnak is az élete, mondja, de lesz ez jobb is, csak türelemmel ki kell várniuk. Cégnél pedig egyre jobb az eredményei, nem kell szégyenkeznie azért, amit felmutat.

De amiatt sem, amiről gyakorlatilag híressé vált Schmachtenhagen. Ez pedig a messze földön ismert Bauernmarkt (parasztpiac). Itt vásárolják fel a környező falvak termelőinek különféle mezőgazdasági termékeit, s azt árusítják is a piacssarokban. Jól járnak a termelők, meg a vásárlók is, mert így a közvetítők (a kereskedelem) kiiktatásával jutnak hozzá a friss áruhoz.

Hogy ez így van, arról meggyőződhettem saját szememmel is. A bevásárlókörponthoz vezető úton, Mattner úr ötlete nyomán, igazi turisztikai látványossággá nőtte ki magát: „tojásvonattal” nevezett kis szerelvény viszi az utasokat a tehénistállókra, a baromfiólókra és az egész gazdasági udvaron keresztül, majd amikor a városi ember (s főleg a gyerek) a maga valóságában ismeri meg a birtok munkáját, akkor kezdődhet a bevásárlás. S míg a szülők a hatalmas árukínálat között próbálnak eligazodni és megakarni a kosarat, addig a gyerekek felülhetnek a póni nyergébe, bámszokhatnak a falusi kézművesek között.

Kisimre Ferenc

EGY SZÁZALEK

Benne: Bankmustra Szakképzés Autósvilág Heti gazdaság

Állásajánlatok: nem találkozik a kereslet a kínálattal

Csak papíron nőtt a munkanélküliség?

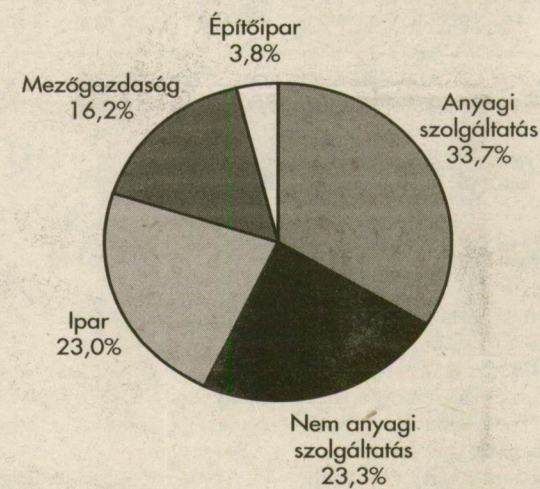

Szövőipar: folyamatosan várják a munkaerőt, ha menne... (Fotó: Karnok Csaba)

Egyre ellentmondásosabb kép alakul ki a Csongrád megyei munkaerőpiacon. Miközben az újságokban rendre meghaladják az állást kínáló száma a keresőket, ismét nőtt a regisztrált munkanélküliség. Cévezetők a megmondható, sokszor hiába keresnek, nem kapnak megfelelő alkalmazottat. Mindennek vélhetően az a legfőbb oka, hogy messze nem találkozik a kereslet a kínálattal. Aki dolgozna, de nem ért semmihez, azt a mai munkaerőpiac már csak nehezen fogadja be, aki jó sanszsal indulna a versenyben, az pedig régen elkelt. Alighanem erre mondják: patthelyzet alakult ki...

Közel hatszázzal több munkanélkülit regisztráltak Csongrád megyében az év végén, mint egy hónappal korábban. Ha pedig egy egész esztendővel tekintünk vissza, akkor kiderül, „papíron” négyszázzal kevesebben voltak állástalanok, mint most.

Hová várnak munkaerőt?

A valóság olykor azonban más, mint a papírforma. A kisgazdaságokban, aprócska vállalkozásokban sokan dolgoznak ma is, akik nem jelennek meg a statisztikai adatokban. Csalóka hát a helyzetkép. De maradjunk a számoknál: az adatokból kiderül az is, hogy az utóbbi hónapokban is elsősorban a szakképzetlen férfiak veszítették el álláshelyeiket. Miközben

országosan 9,6 százalékos a munkanélküliségi ráta, addig megyénkben 10 és fél százalékos a nyolcadik helyet foglaljuk el. Lefordítva mindez azt jelenti, hogy a megyében minden tizedik ember állástalan, akinek munkaképes kora miatt dolgozni kellene.

A valóságban azonban fo-

lyamatosan mozog is a munkaerőpiac, s ezért árnyaltabb képet kapunk akkor, ha megfigyeljük, hogy a 15 391 regisztrált munkanélküliből mindössze 3 404 azoknak a száma, akik tartósan, azaz egy éven túl sem találtak állást maguknak. De az is lehet, hogy nem hajlandók olykor elképesztően alacsony bért munkát vállalni: a bejelentett állásokra ugyanis csak nagyon nyomott fizetések mellett várnak jelentkezőket. A decemberben felajánlott átlagbér nem érte el a bruttó 34 ezer forintot, ami alig több mint a megyében alkalmazásban állók átlagkeresetének a fele. Makón például bruttó 23 ezer forintért kerestek segédmunkást, de Szenteseen egy szakmunkásnak sem kínáltak többet havi 30 ezer forintnál.

Jelentős eltérések akadnak a megye városaiban megfigyelhető munkanélküliségi mutatókban: míg Makón közel háromszázzal több állástalan akad, mint egy évvel korábban, addig Hódmezővásárhelyen 256-tal csökkent a számuk ez alatt az idő alatt.

Egyformák a megye városai abban a tekintetben, hogy az elmúlt egy hónapban mindenütt nőtt az állástalanok száma: Szegeden 139-cel, Kisteleken 100-zal, Makón 133-mal, Mórahalmon pedig 113-mal többen kerestek állást decemberben, mint novemberben.

Legnagyobb arányban a mórähalmiak vannak jelenleg munka nélkül, ezt Makó és Kistelek követi 10 százalékos munkanélküliségi rátával. A legkisebb az állástalanok aránya Szegeden, ahol közel 7 ezren várnak munkára, ám számukra csak 1316 álláshelyet tart nyilván a munkaügyi központ.

Pedig az állások 42 százaléka betöltéséhez csak általános iskolai végzettséget kérnek a munkaadók, és hasonló arányban keresnek a vállalatok szakmunkásokat is. Az üres álláshelyek 10 százaléka szakközépiskolát végzetteket, míg 4 százaléka kura diplomásokat várnak. Az elmúlt időszakban csökkent az iparban és építőiparban felkínált munkahelyek száma, ám a korábbinál több embert várnának a mezőgazdaságba.

Sajátosan alakultak a létszámleépítések is az év végén: hat munkáltató 272 főtől vált meg, s ez volt 1999 legdrasztikusabb elbocsátási hulláma a megyében. Korábban egy-egy negyedévben 130-150 embertől szabadultak meg a helyi cégek. Az okok között elsősorban a szervezeti átalakulást, valamint finanszírozási problémákat és csődöt jelentettek be a munkáltatók.

Az állástalanul maradtak többsége a feldolgozóiparból került ki, harmadukat a mezőgazdaság „engedte el”, s tíz százaléka a bányászattól maradt munka nélkül. Az utcára kerültek 42 százaléka volt szakmunkás.

Mi várható az év első felében? Az elbocsátás előtt álló leggyakoribb szakmák közül a villanyszerelőt, a maróst, az esztergályost, az üzemi karbantartót és a földgázki-termelőt emeli ki a felmérés.

R. G.

MEGHÍVÓ!

Érdeklí Önt az EU TŐKEPIACA, mint befektetési terület?

Ha igen, jöjjön el
a ZÜRICH DEVIZA BEFEKTETÉSI ALAP
szegedi bemutatójára
2000. január 31-én, 16.30-kor.

Helyszín: Szeged, Kölcsey u. 11. (Kölcsey üzletház)

Részvételi szándékát, kérjük, jelezze
a Quaestor Rt. szegedi irodájában!
Telefon: 62-424-565

GÉPKOCSI- ÉRTÉKESÍTÉS

A MOBILGAS Kft.
eladásra felkínálja
saját gépjárműparkjából
az alábbi, feleslegessé vált
személy- és tehergépjárműveit:

1. Opel Astra 1,4; 1,6
4-5 ajtós, klíma, ABS felszereltségű, dzsungelzöld színű,
1999-es évjáratú, 10-20 ezer km-t futott személygépkocsik
Ár.: 3-3,1 millió Ft/db
2. Ikarus 250 típusú autóbusz
1988-as évjárat, 48 személyes
Ár.: 3,5 millió Ft + áfa
3. Renault Trafic (2 db) 2,5 D
4 kerék meghajtás, 3 személyes + 1 tonna teherbírás,
1993-as évjárat, 150 ezer km-t futott
Ár.: 1,2 millió Ft + áfa

ÉRDEKLŐDNI:

telefonon: 06-30-9-551-054, Dudovits László üzletágvezető
személyesen: Mol Rt. Ipartelep, Algyó, Mobilgas Kft.

Próbálja ki a
III. évezred
autóját!

2000-re megszületett az egytérűk új generációja,
melynek újszerű formájában egyesül az egytérűk tágassága,
a limuzinok kényelme és példátlan üttartása.

Hódmezővásárhelyen naponta 7-17 óra
között személyesen is MEGCSODÁLHATJA,
SŐT KI IS PRÓBÁLHATJA!

Jöjjön el, és érezze, milyen a jövő autójának volánja mögött ülni!

CITROËN Sajti Hmv.-hely, Tancsics M. út 10.
Tel.: 62-242-555.

XSara picasso CITROËN

A Perfekt Rt.

tavasszal induló
tanfolyamai:

1. adótanácsadó
2. mérlegképes
könyvelő
(3-féle szakon)
3. pénzügyi
szakellenőr
4. számviteli
ügyintéző
5. Tb-ügyintéző
6. személyügyi
ügyintéző
7. okleveles revizor.

Szeged, Mérey u. 6/B.

Tel.: 62-420-652,
481-060.

perfekt

is tudni...

VKB
JÁRMŰALKATRÉSZ

Autó-, motorkerékpár-alkatrészek,
kerékpárok és alkatrészei,
akkuk, kenőolajok, petró fagyálló, téli cikkek
KÉT KERÉKEN, NÉGY KERÉKEN
KERESSEN BENNÜNKET!
Szentés, Vásárhelyi u. 117. Tel.: 63-314-954
Nyitva: H-P.: 8-16.30. Sz.: 8-12

A TiszaneT Rt., Szeged piacvezető internet-szolgáltatója további
növekedéséhez és terjeszkedéséhez KERESKEDELMI
MUNKATÁRSAT keres szegedi irodájába.

Leendő munkatársunk főbb feladatai:

- szolgáltatások értékesítése
- új szolgáltatások bevezetése
- kapcsolattartás az ügyfelekkel

tiszaneT

Ideális pályázónk:

Gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező, jó kommunikációs készségű,
önálló munkavégzésre képes, egyetemi vagy főiskolai diplomával
rendelkező, kereskedő vénával bíró szakember.

Jelentkezni fényképes szakmai önéletrajzzal, bizonyítványmásolat-
talok levélben lehet, az alábbi címen:

TiszaneT Rt. 6701, Pf. 2068